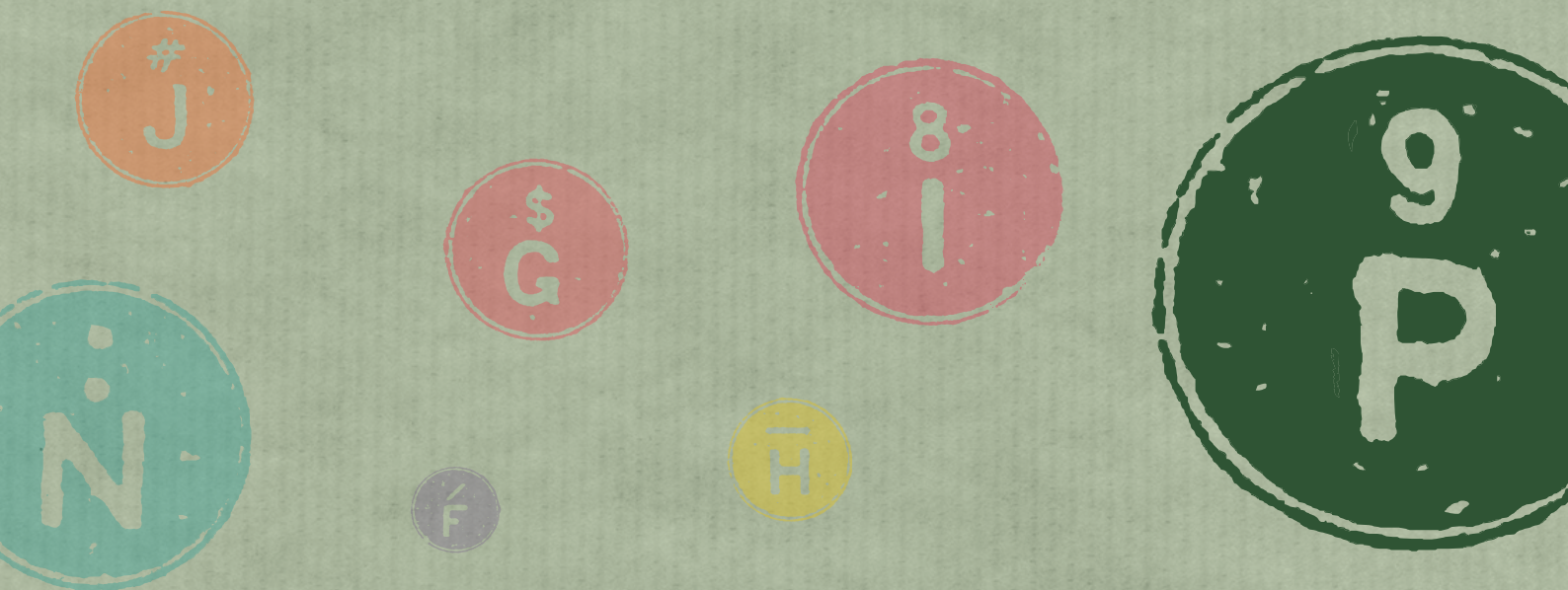

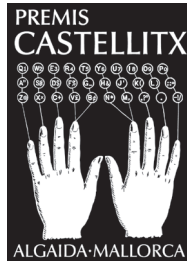
Vicenç Fausto i Manzano

A flor de llavi

*Rosa d'Or de la Pau de Poesia
Premis Castellitx*

ALGAIDA, 2002

Col·lecció Binària · Premis Castellitx · PC2002-P-R-0173-0143

© del text: Vicenç Fausto i Manzano

© de l'edició: Ajuntament d'Algaida, 2019

Publicat per primera vegada a *Premis Castellitx 2002. Obres premiades: Poesia, Narració Curta i Glosat*. Algaida: Ajuntament d'Algaida, 2003. (Plaguetes d'Història i Cultura», 15)

Coberta, maquetació i disseny de la col·lecció: Bartomeu Salas Mascaró

Coordinació editorial: Bartomeu Salas Mascaró

Ajuntament d'Algaida

C/ del Rei, 6 · 07210 Algaida (Illes Balears)

Tel.: 971 12 50 76 · 971 66 56 79

ajuntament@ajalgaida.net

premiscastellitx@ajalgaida.net

biblioteca@ajalgaida.net

www.ajalgaida.net

Queden totalment prohibides, sense l'autorització per escrit dels titulars del copyright, qualsevol forma de reproducció, distribució, comunicació pública o transformació, total o parcial, d'aquesta obra.

Vicenç Fausto i Manzano

A flor de llavi

*Rosa d'Or de la Pau de Poesia
Premis Castellitx*

ALGAIDA, 2002

AJUNTAMENT D'ALGAIDA

Col·lecció Binària · Premis Castellitx

PC2002-P-R-0173-0143

El poemari *A flor de llavi*, de Vicenç Fausto i Manzano, fou guardonat amb la Rosa d'Or de la Pau al XXVI Premi de Poesia dels Premis Castelltix 2002. En foren jurats, Llorenç Antich Trobat, Pere Fullana Puigserver, Gabriel Janer Manila i Pere Mulet Cerdà.

A flor de llavi

CANÇÓ DEL VERS QUE NO VOLIA EIXIR

Tinc un vers a flor de llavi
que no s'aparta de mi.
Quan em rente es posa a l'aigua,
quan sospire es posa al si,
i per més que el vulga traure
mai no m'acaba d'eixir.
Quan em gite també es gita
i s'estira en el meu llit,
i quan de l'amor m'engronse
s'engronsa en la meua nit.
Tinc un vers a flor de llavi
i és el vers el qui em té a mi.
Deixa'm viure, paranoia
del vers que no vols eixir.

ORATORI

I

Amb ornaments vermells
vestirem la paraula
amb la deguda reverència.

Acostats a l'altar,
hem d'ajuntar les mans
per a encetar una pregària.

Per tots els qui han sentit
la sang sense ornament,
encetem la pregària.

Per tots els qui han vestit
la vesta de la por,
obrim el llibre i la paraula.

Amb ornaments vermells
i amb la deguda reverència
obrim el llibre i la paraula.

II

Envellutat en blanc. Arreberat al blanc
com l'innocent desig, com juvenil promesa,
com l'embolcall gentil de l'escomesa

A flor de llavi

d'aquella amor esdevinguda en plany.
Embolicat en blanc. Moneda tètrica
pagada per la mort. Closa mirada
que no vorà marines ni alberedes
de la llar a l'esglai destinada.
Embolcallat en blanc. Adormit al bressol
d'una verge febril, moguda per la urgència
de muntar-li a l'amor un jaç domèstic.
Amortallat en blanc. La pena meua
convocarà, pel mort estenallat,
a pietats i dolors sense límits.
Paramentat en blanc. Oh, llàntia
de mirar desmaiàt! Oh, ensenya en amargor arriada!
Oh, turmentat silenci horitzontal!
Silenci de la mort estirada!
Passen tres dies i una dotzena en passen
i, tanmateix, horitzontal hi restes
i, destinat a mort, en mort et quedes.
Oh, immobilitat per sempre immòbil!
Oh, jove cos, forçosament inerme!
Oh, quietud de la mort dissenyada!
Oh, llavi clos per sempre, mut per sempre,
aparellat al buit de l'ombra eterna!
Oh, braços que enlairàveu ardidesses
i ara resteu desconjuntats per sempre!
Oh, espessa mort seguint aital condemna,
feta a mesura i ni tan sols mort única!
Oh, cada mort inesperat! Oh, cada mort inesperada!
Oh, mort servida a xicotetes dosis!
Oh, creu d'ofecs i cullerades curtes!

Oh, mort!; oh, creu!; oh, patiment!; oh, nafres!,
vinguts salvatgement i inexorables!
Oh, agonia xafogosa i bíblica!
Oh, llavi encés que molta set reclames,
cruixit, esmaperdut, regalimant-te
geladament una suor de marbre!
Oh, mort allargassada i pobra!
Oh, mort que mai no véns i te l'emportes!
Envellutat en blanc. Oh, mot endevinat
des del silenci! Oh, maleïdes raons de convivències!
Paramentat en blanc. Per convocar cadàvers
embolcallats en blanc. Per allitar-los
i escorcollar-ne els ulls, i descobrir
en lloc dels ulls el buit dels ulls.
I accentuar negrors del mort embolcallat
per a parar la taula i disposar-li
un lloc al cap de taula a la memòria.
Per a servir en cullerades tristes
l'amargantor i aspror d'engrunes de memòria.
I mastegar-la a poc a poc, engolint cada trosset,
i beure per beguda el vi de la memòria.

I no deixar que es perda la memòria.

A flor de llavi

CANÇÓ DEL MORT QUE NO TENIA TOMBA

Mort sense tomba,
mort sense flors,
mort sense làpida,
mort sense nom.

Mira quina mala sort!

Tu no volies
anar al lloc,
però és la vida,
vull dir la mort.

Mira quina mala sort!

L'home no plora,
puix l'home és fort.
Tu, a canvi, anaves
tot fet un plor.

Mira quina mala sort!

Setze anys comptaves.
Si vols, són pocs
i no volies
morir tampoc.

Mira quina mala sort!

Sense voler-ho,
amb flama i foc
et destrossaren
el jove cos.

Mira quina mala sort!

Res no trobaren
del tripijoc,
sanguinolentes
carns d'equivoc.

Mira quina mala sort!

Ni gori-goris
dels cabiscols,
ni del sant pare
cap passaport.

Mira quina mala sort!

Com no encertares
jugar el joc
t'exiliaren
del seu record.

Mira quina mala sort!

A flor de llavi

A MANERA D'ELEGIA

I

En aquell temps hi havia la gran guerra,
sa mare anava a dur a terme els prenys,
tot era a punt per a accomplir-se els dies,
tan sols faltava el pare aquell moment,
puix era anat a treballar a França
quan era el temps complit, precisament.
Que ja se sap que els pobres no n'entenen
de rituals i d'altres compliments.
El vint-i-dos d'abril d'aquell any dèssset
va vindre al món, segons els documents.

II

Portava sang
de ramaders,
de llauradors,
de carnissers,
de sembradors,
d'espardenyers,
de segadors,
de jornalers,
de regadors
i de vaquers.
També, per cert,
de perdedors.

II

III

Anà a l'escola
el temps ben just,
la cara neta,
la fam a punt.

IV

Prompte deixava
mestre i escola:
margall, canyota,
blet, corretjola,
corbella, aladre,
haca i lligó,
esdevindrien
mestre i llicó.

V

I entre les vaques
i entre la terra,
sense cridar-la,
vingué una guerra.
Oh, generosa
sang combatent!
I una derrota
per pagament,
i una postguerra
de cos present.

A flor de llavi

VI

Ai, silenci silent!
Si de matí, et parlaven
la corbella, la dalla
i la brossa en mantades
tot cruixint, olorosa,
a les teues espatles.
Si a la tarda, el lligó
i la rella en l'aladre.
Si a la nit, era l'aigua
resplendint entre els marges.
Si a la panxa, la fam
rosegant les paraules:
fesols, pa de panís,
cartilla, pells de faves.
I, tothora, la por
que, atents, escudellaven.

VII

Ningú no pot,
per més assot,
per més grilló,
per més presó,
o per més por,
tancar el cor.

Com florejar
de bajocar,

com foc ardent
que es va estenent,
com riu gegant
que va negant,
amb tal vigor
fou pres d'amor.

Passant el temps,
creixien prenys.
Pel juliol,
cremant el sol,
quan a l'estiu
tot el món viu
vaig nàixer jo
d'aquella amor.

VIII

De sol a sol,
com treballaves!
De dia i nit,
com estimaves!
Amor, l'amor
com el donaves!

IX

De tant eixamplar el cor,
ai, amor, com somiaves!
Ensomniant nous camins,

A flor de llavi

ai, amor, com te n'anaves!
De tant remuntar el vol,
un seté cel atansaves,
sempre verd per la magreta
d'incommensurables prades,
on munyies generosos
braguers d'esplèndides vaques,
on dibuixaves camins
infinits amb un aladre,
on prenyaves de llavor
el buc de les terres campes
i on rossins d'anca partida
sense parar carregaves.
Quin delit, el seté cel
que en el teu cor habitaves!
A tots ens feies un lloc
i amorós ens el donaves.

AQUELLA MORT JUSTETA

I

Va vindre aquella mort.
Ningú no l'esperava;
no es va esperar tampoc.

Va vindre aquella mort,
aquella mort justeta,
no una altra qualsevol.

II

Com ja era mitjanit,
la mort venia cansada
i va anar de cap al llit.

III

La mort estava dormida,
tranquil.lament, com si estara
en casa tota la vida.

IV

La meua mort té soneta
i la tinc gitada al llit.
A la non, a la noneta,
la meua mort s'ha adormit.

A flor de llavi

V

—Toc, toc! Sóc la mort.
—Com vosté per ací?
—Vinc cansada i vull dormir.
—Puix no hi ha cap llit.
—Això rai!

Que la mort
s'hi adormia en altre llit.

VI

A la vora de la nit
la mort espera.
Arriba i no ho sap ningú.
La nit és negra.
—Escolte, senyora mort,
si no és molèstia.
—Pregunte, sense cap por,
no tinga pena.
—De quin color és la mort,
senyora meua?
—De quin coloret la vols?
Blanca o vermella?
A la vora de la nit,
qui li contesta?

VII

La mort no guarda les formes
ni es preocupa de res,
no espera el lloc que pertoca
ni presenta cap paper.
La mort va indocumentada
sense guardar compliments.

VIII

Com té clau de casa,
la mort ve quan vol,
ni toca a la porta,
ni diu el seu nom.

IX

La mort enceta el camí
tranquil.lament adormida.
Sense pols ni remolí,
la mort espera el matí
talment com si fóra vida.

X

Amiga que has vingut com de puntetes
per no fer-nos cap por, segurament.
Oh, mort, més mesurada que la vida!
Oh, mort, tan educada i tan prudent!

A flor de llavi

XI

La vida mor amb la mort
i la mort naix amb la vida.
La vida viu cada dia.
Quan ha de morir la mort?
Gira full. Filosofia.

XII

Amunt o avall?
Sap algú l'amagatall?
A casa? A l'hort?
Qui sap on s'hi està la mort?

XIII

La meua pena es passeja
per tot el Darrer Sedeny.
Camí de la pena meua,
camí del camí darrer.

XIV

Dis-me, tu, camí la Mar,
on porte la meua pena
perquè pugui descansar.

Dis-me, tu, camí la Mar,
amb qui aniré a segar brossa
si mon pare se n'ha anat.

XV

A la vora del riu, mare,
he deixat les meues penes.
Mare, no li ho diga al pare,
que jo tornaré a per elles.

A la vora del riu, mare,
he deixat la meua pena.
Mare, no li ho diga al pare,
que jo tornaré a per ella.

XVI

La vida i la pena
se'n vénen amb mi:
la vida per fora,
la pena per dins.

La vida i la pena
em fan els camins:
la vida per fora,
la pena per dins.

